

FIN 3521 Finansiering av bedrifter

Studium

Bachelorstudiet i finans (2. år)

Kursansvarlig

Espen Henriksen

Institutt

Institutt for finans

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Finansiering av bedrifter (corporate finance) er studiet av hvordan bedrifter finansieres. Kjernen i kurset er å forstå hvilken betydning finansieringen av bedriften (kapitalstrukturen) har både for verdien av bedriften og for verdsettelse av nye investeringer.

I tidligere kurs, slik som i introduksjonskurset i investeringsanalyse, beregnet vi verdien av en bedrift eller et investeringsprosjekt med en gitt diskonteringsfaktor. For enkelhets skyld abstraherte vi fra betydningen av finansiering og kapitalstruktur for verdien av bedriften og for diskonteringsfaktoren for nye prosjekter.

I dette kurset vil vi analysere i betydningen av bedrifters finansieringsbeslutninger. Disse beslutningene bestemmer kapitalstrukturen, hvilket vil si hvor mye gjeld, egenkapital og andre finansieringsformer som bedriften har utestående.

Vi vil først analysere betydningen av finansieringsbeslutningene i perfekte kapitalmarkeder. Vi vil da lære at under disse strenge betingelsene er verdien av bedriften uavhengig av hvordan den er finansiert.

Grunnene til at finansieringsbeslutninger kan ha betydning for verdien av en bedrift, er derfor å finne i friksjoner og andre imperfeksjoner i kapitalmarkeder. Den friksjonsløse modellen er et godt analytisk utgangspunkt for å identifisere og kvantifisere de friksjonene og imperfeksjonene som er de viktigste når bedrifter foretar sine finansieringsbeslutninger.

Vi vil så analysere hvordan bedrifter på en mest mulig hensiktsmessig måte kan tilbakeføre overskudd til eierne, med andre ord hvordan utbyttepolitikken bør innrettes.

Til slutt i kurset vil vi analysere hvordan opsjoner verdsettes. Vi vil vise hvordan flere finansieringsbeslutninger bedrifter står overfor, kan forstås og verdsettes som opsjoner.

Læringsmål

Kunnskapsmål

Etter endt kurs skal studentene:

- Forstå begrepet kapitalstruktur, forholdet mellom gjeld og egenkapital
- Forstå forholdet mellom gjeldsgrad og risiko
- Forstå betydningen av perfekte kapitalmarkeder
- Forstå betydningen ett-ledds og to-ledds-beskatning har på verdsettelse av eiendeler
- Forstå betydningen av utbytte
- Forstå grunnleggende opsjonsprising
- Forstå at finansielle instrumenter kan brukes til risikostyring

Ferdighetsmål

Etter endt kurs skal studentene:

- Beregne gjeldsgradens innvirkning på risikoen i egenkapitalen
- Beregne verdien av selskap med og uten gjeld
- Beregne betydningen av skatt og andre friksjoner for verdsettelse av eiendeler
- Beregne betydningen av utbyttepolitikk
- Beregne verdien av finansielle opsjoner og realopsjoner

Holdningsmål

Kurset analyserer hvordan bedrifter finansieres i konkurranseutsatte kapitalmarkeder. Studenten bør kunne forholde seg til betydningen av finansieringsbeslutningene for bedriften, eierne, de ansatte og samfunnet forøvrig. Studenten bør kunne stille kritiske spørsmål til alle aspekter som har en betydning for en bedrifts verdi. Videre bør studentene, etter dette kurset, kunne reflektere over hvordan en bedrift bør drives for at den skal være et positivt bidrag til samfunnet generelt.

Forkunnskaper

BØK 3423 Finans eller tilsvarende.

Obligatorisk litteratur

Bøker:

David Hillier, Stephen Ross, Randolph Westerfield, Jeffrey Jaffe, Badford Jordan. 2016. Corporate finance. 3rd ed. European. McGraw-Hill Higher Education

Anbefalt litteratur

Bøker:

Bøhren, Øyvind; Michalsen, Dag. 2012. Finansiell Økonomi: Teori og praksis. 4. utgave. Fagbokforlaget. 270

Emneoversikt

- Kapitalstruktur: En innføring
- Kapitalstruktur: Fordeler og ulemper med gjelds finansiering
- Verdsettelse av selskaper basert på kapitalstruktur
- Dividende beslutninger
- Egenkapital finansiering
- Gjelds finansiering
- Opsjons teori
- Finansielle instrumenter
- Fusjon og oppkjøp (Mergers and acquisitions)

Dataverktøy

Det anbefales bruk av regneark for løsning av de tre obligatoriske innleveringene.

Læreprosess og tidsbruk

Kurset består av 42 undervisningstimer, obligatoriske innleveringer, individuelle studier av pensum og oppgaveløsning. Det er ikke obligatorisk fremmøte ved forelesningene. Studenten har likevel selv ansvar for å innhente all relevant informasjon om kurset gitt av foreleser som ikke er lagt ut på kursets hjemmeside/it's learning eller i pensumlitteraturen. Anbefalt tidsbruk:

Aktivitet	Timer
Deltagelse i ordinære forelesninger	36
Oppgavegjennomgang i plenum	6
Forberedelse til forelesninger og oppgavegjennomgang	125
Tre obligatoriske innleveringer	15
Eksamensforberedelse	18
Sum	200

Obligatoriske innleveringer:

I løpet av kurset blir det gitt tre obligatoriske innleveringer. Disse innleveneingene blir lagt ut på It's learning. Løsningen skal leveres elektronisk på It's learning. To av tre innleveringer må være godkjent for å kunne gå opp til avsluttende eksamen. Administrative detaljer angående innleveringene vil bli gitt i klassen.

Tilbakemelding på innleveringene blir gitt på to måter:

1. It's learning viser om innleveringene er godkjent eller ikke.
2. Innleveringene vil bli gjennomgått i plenum. Løsning vil bli publisert på It's learning

Ressursbruk

36 timer - klasse undervisning)

6 timer oppgavegjennomgang

3 timer administrasjon av læreprosessen på Itslearning

45 timer totalt

Arbeidskrav

For å kunne ta den avsluttende eksamen må studentene få godkjent 2 av 3 innleveringer. Se læringsprosess og tidsbruk.

Eksamen

Kurset avsluttes med en tre timers individuell skriftlig eksamen.

Eksamenskode(r)

FIN 35211 - Skriftlig eksamen teller 100% for å oppnå karakter i kurset FIN 3521 Corporate Finance; 7,5 ECTS credits.

Hjelpemidler til eksamen

Rentetabeller og BI-godkjent eksamenskalkulator. Under punktet eksamensinformasjon på studentportalen @bi, finnes det definisjoner av hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen. Legg særlig merke til bruk av kalkulator og ordbok (https://at.bi.no/NO/Pages/Exa_Hjelpemidler-til-eksamen.aspx).

Kontinuasjon

Det arrangeres kontinuasjonseksamen hvert semester.

Tilleggsinformasjon